

skončil mimo jiné podle § 42 odst. (1) písm. c), jestliže neobdrželi současně odbytné podle § 64 vládního nařízení. Že se to stalo, ani nebylo tvrzeno.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud posuzoval žádost žalobkyně ze dne 16. července 1928, by byla ke dni 31. července 1928 sprostěna služby kancelářské oficiantky u krajského soudu v P., jako pouhý podnět ke zrušení služebního poměru pro chorobu, tedy z důvodu § 42 c) vládního nařízení ze dne 7. července 1926 čís. 113 sb. z. a n., a projevil názor, že presidium vrchního soudu v Praze tento důvod samo uznalo, ano žádost nezamítlo, neschopnost žadatelčinu k další službě nezjišťovalo a služební poměr zrušilo. Dovolání právem vytýká, že odvolací soud posoudil věc nesprávně po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Obsah žádosti nepřipouští výklad, jež mu dává odvolací soud, neboť žadatelka se v ní nedovolávala choroby, nýbrž žádala přímo a jasně, by byla sprostěna došavadní služby, a udala i určitý den, kterým si přeje býti služby sprostěna. Příslušný úřad právem považoval tuto žádost za písemné prohlášení podle § 45 vládního nařízení čís. 113/1926 sb. z. a n., že se žalobkyně vzdává služby ke dni 31. července 1928, a nepochybil, když ji podle toho přijal a vyřídil. Nebyl by ani oprávněn žádost odmítnouti, jak se mylně domnívá odvolací soud, protože prohlášení, že se zaměstnanec vzdává služby, smí býti odmítnuto podle druhého odstavce § 45 jen, je-li zaměstnanec v disciplinárním vyšetřování nebo má-li peněžité závazky ze služebního poměru, ale takových důvodů tu nebylo. Nebylo také příčiny, by byla zjišťována neschopnost žadatelky k další službě, protože se žalobkyně ve svém podání vůbec nezmínila, že jest ke službě neschopná. Žalobkyně prohlásila již v žalobě, že nedala výpověď ze služebního poměru, takže o jeho ukončení výpovědí podle §§ 42 b) a 43, nemůže býti řeč. Z jaké pohnutky podala žalobkyně žádost o sprostění se služby, nemá význam pro rozsouzení sporu a na věci by nic neměnilo, kdyby k žádosti byla bývala připojena i její dříve podaná žádost o zdravotní dovolenou, jak bylo případně vyloženo již v rozsudku prvního soudu. Z toho plyne, že se služební poměr žalobkyně skončil vzdáním se služby podle § 42 e) vládního nař. čís. 113/1926, pročť žalobní nárok na vrácení zaplacených pensijních příspěvků nemá v § 66 nařízení opory, naopak jest vyloučen podle odstavce třetího § 45, kde jest ustanoveno, že vzdáním se služby zříká se zaměstnanec všech ze služebního poměru vznikajících práv pro sebe a pro své příslušníky. Důvodnému dovolání bylo proto vyhověti a změnou napadeného rozsudku obnoviti správný rozsudek soudu první stolice.

Čís. 10603.

Spory o pensijní nároky ze služebního poměru železničního zaměstnance jsou věcmi prázdninovými.

(Rozh. ze dne 6. března 1931, R II 456/30).

Žalobě železničního zaměstnance proti ředitelství státních drah, by z pensijního fondu čl. státních drah přiznalo a vyplácelo žalobci odpočivné platy na podkladě celkové rozhodné doby pro výměru pense 20 roků procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud odmítl odvolání jako opožděné. Důvody: Jde o nároky ze služební smlouvy mezi žalobcem jako zaměstnancem a žalovanou stranou jako zaměstnavatelem, věc jest tudíž podle § 224 čis. 7 c. ř. s. věci prázdninovou. Rozsudek doručen byl žalované straně 4. července 1930, kdežto odvolání bylo podáno teprve 12. září 1930, tedy opožděně. I bylo je podle § 468 c. ř. s. odmítnouti, když se tak nestalo již v první stolici. I pensijní nároky mají právní základ ve služebním poměru.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Ustanovením čl. II. čis. 2 zákona ze dne 19. ledna 1928, čis. 23 sb. z. a n. byl dřívější předpis § 224 čis. 5 c. ř. s. o věcech feriálních podstatně rozšířen na veškeré spory ze služební, námezdní a učební smlouvy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci jakéhokoli druhu (bod 7). Služební poměr zaměstnanců čl. státních drah jest soukromoprávní (srov. § 1 odst. (4) vlád. nař. ze dne 5. března 1927, čis. 15 sb. z. a n.). Úprava jejich odpočivných požitků jest součástí celkové platové úpravy (srov. §§ 72—83 a §§ 126—132 vl. nař. čis. 15/1927). Pensijní fond československých státních drah byl založen při státní železniční správě a není samostatným podmětem právním (právníckou osobou), nýbrž jen pomocným zařízením státní správy železniční, který tato řídí a spravuje podle zvláštních stanov, vydaných posléze výnosem ministerstva železnic čis. 38.566/27, a stanovy tvoří součást soukromoprávní platové úpravy zaměstnanců čl. státních drah (srov. nadpis vlád. nař. čis. 15/1927 a § 1 odst. (4) a § 72 druhá věta). To plyne i z předpisů těchto stanov, zvláště z § 2 v odst. (5), podle něhož jest zaměstnanci čl. státních drah, který se stane členem pensijního fondu, vydati stvrzenku o členství, která se uloží v jeho osobním výkazu a z odst. (6) § 2, že členství v pensijním fondu zaniká přeložením do výslužby, ale i z §§ 83 a 132 vlád. nař. čis. 15/1927, podle něhož jsou zaměstnanci povinni srážkami ze svých aktivních požitků platiti určitým procentem pensijní příspěvek. Rekurs mylně dovozuje, že prý tu nejde o nároky ze soukromoprávního služebního poměru, nýbrž z pensijního pojištění ze zákona, t. j. z veřejného obligatorního pensijního pojištění, prezíraje, že ustanovením § 2 čis. 4 zákona ze dne 21. února 1929, čis. 26 sb. z. a n. byli železniční zaměstnanci čl. státních drah vyňati z pojistné povinnosti a že předpisem § 197 tohoto zákona byli též vyloučeni z úpravy § 2 zákona čis. 89/920 a důsledkem toho i z účinnosti vlád. nař. čis. 506/1921, jak bylo též doličeno v rozhodnutí R II 365/30, čis. sb. 10481, v nichž stěžovatelka byla účastněna jako zástupce strany žalované. Žalobce opírá žalobní nároky právě o poměr služební a z jeho povahy a z předpisů o něm vydaných dovozuje jejich oprávnění proti zaměstnavateli,

zastoupenému ve správě pensijního fondu čl. státních drah železniční správou (§ 1 odst. 2 stanov). Jde tu tedy ve skutečnosti o nároky ze soukromoprávního poměru služebního železničního zaměstnance proti zaměstnavateli a také nároky tohoto druhu jsou věcmi prázdňinovými ve smyslu novelisovaného ustanovení § 224 čis. 7 c. ř. s. (čl. II. čis. 2 zák. čis. 23/1928 sb. z. a n.).

Čís. 10604.

Prohlásila-li nemanželská matka a poručník u soudu, že skládají do sirotčí pokladny pro dítě peníze, které jim dal nemanželský otec dítěte, jehož jméno ani soudu neudali, a mimosoudní smír o odbytném nebyl schválen poručenským soudem, nebyl vůbec upraven právní poměr mezi nemanželským otcem a dítětem, nýbrž šlo jen o dohodu mezi rodiči nemanželského dítěte podle § 170 obč. zák. a dítě podrželo proti otci nárok na výživné ve smyslu § 166 obč. zák. Nesejde tu ani na tom, že složené odbytné nebylo vyčerpáno.

(Rozh. ze dne 6. března 1931, R II 461/30.)

Soud první stolice zamítl návrh, by nemanželskému otci bylo uloženo platiti výživné měsíčních 200 Kč, ježto matka nemanželského otce složila v roce 1920 10.000 Kč do sirotčí pokladny pro dítě jako odbytné, které bylo označeno za přiměřené, by nemanželský otec byl tím zproštěn další povinnosti k výživě dítěte. Any majetkové poměry nemanželského otce se podstatně nezměnily, nelze požadovati placení výživného (zvýšení odbytného). Rekursní soud uložil nemanželskému otci, by platil na výživné dítěte měsíčních 90 Kč. Důvody: Otázka, za jakých podmínek lze požadovati zvýšení odbytného, byla rozřešena plenárním usnesením nejvyššího soudu ze dne 7. října 1924, čis. pres. 299/24, uveřejněným ve sb. n. s. pod čis. 4213, na něž se tímto odkazuje. Zejména budiž z něho uvedeno toto: Pro vyšetření vlivu, jaký má složení odbytného, jest si ujasniti právní povahu smluv o odbytném. § 170 obč. zák. ustanovuje, že se rodiče mohou o výživě, výchování a zaopatření nemanželského dítěte svobodně dohodnouti, avšak bez újmy právům dítěte. Zákon přílehlavě nazývá tuto dohodu smírem, neboť urovnávají se jí nároky dítěte, jež stále znovu vznikají a s poměry stále se mění. Podle svého doslovu vztahuje se § 170 obč. zák. jen na smíry mezi matkou a otcem dítěte. Nepřistoupil-li k nim poručník se svolením soudu, nedotýkají se nijak práv dítěte. Nároky, jež poručenstvo po ujednání takového smíru uplatňuje proti nemanželskému otci, nejsou nároky dalšími, a jest je posuzovati jen podle § 166 obč. zák. bez zřetele na smír. O tento případ jde v této poručenské věci. Výsledkem poručníka a nemanželské matky a nemanželského otce a poručenskými spisy jest zjištěno, že v roce 1920 složila matka a poručník dítěte 10.000 Kč k soudu, udávajíce, že jim peníze složil nemanželský otec, jehož tehdy nechtěli jmenovati, že teprve později byl otec jme-